

[Grete Mølbak Frederiksen.]

gennem medlemsbidrag, tilskud og gaver; ved Dybbøldagens mærkesalg og på anden måde betydelige midler til dækning af de store udgifter, der er forbundet med driften af de private skoler syd for Flensborg og Syd-Tønder amter, og til fremskaffelsen af kroneløn til de i Sydslesvig kommunalt ansatte danske lærere; og at det kniber for Grænseforeningen at skaffe penge i dag, er alle vel vidende om. Den anden, den officielle indsats, der sker gennem det, man i daglig tale kalder kulturnævnet, forvalter midler til privatskoleledriften i Syd-Tønder og Flensborg amter og enkelte andre kulturelle virksomheder. Bevillingen stammer fra tiden efter genforeningen og har gennem alle årene været ledet af formanden for Sønderjysk Skoleforening, der står som formidler af pengene. Også dér mangler man de fornødne midler.

Siden 1945 har behovet for penge til al slags kulturelt arbejde i Sydslesvig været stigende, og pengene søges nu ikke blot tilvejebragt gennem de to store bevillinger, men der er oprettet støttekredse og fadder-skaber i udstrakt grad, samtidig med at man i videre kredse søger at vække forståelse af betydningen af det store nationale arbejde. Nye nationale organisationer er opstået jævnsides med de gamle. Blandt disse er Sydslesvigsk Udvalg af 5. Maj 1945 og Dansk-Frisisk Selskab. For begge disse foreninger gælder det, at de støtter det kulturelle arbejde i Sydslesvig, samtidig med at de søger at skabe kontakt og forståelse heroppe. Sydslesvigsk Udvalg har, for ikke at konkurrere med gamle nationale foreninger, intet kontingent, men søger gennem støttekredse og på anden måde at skaffe midlerne.

Den 2. juli 1948, altså i dag for 7 måneder siden, indgav udvalget til justitsministeriet en ansøgning om tilladelse til salg af et brevmærkat til 25 øre. Man oplyste, at der var trykt 169 296 stykker. På nævnte ansøgning er der indtil dato ikke kommet noget svar. Den 30. juli 1948, altså for godt 6 måneder siden, søgte man igen, denne gang om tilladelse til salg af et transparent vinduesmærkat. Heller ikke herpå modtog man noget svar, men den 16. oktober førtes i justitsministeriet en drøftelse med Sydslesvigsk Udvalg angående visse forhold i forbindelse med vinduesmærkatet. Som resultat af denne drøftelse blev der den 20. oktober sendt en skrivelse, som i sit indhold efter min mening havde krav på et svar, og heller ikke dette svar er indtil dato afgivet. Dansk-Frisisk Selskab

søgte den 10. september om tilladelse til salg af lodsedler. Tilladelsen hertil blev givet 3 måneder senere, den 8. december, efter at jeg havde haft ugentlige, for ikke at sige daglige samtaler med den højtærede justitsminister. Når man nu ved, at ekspeditionen af den slags sager normalt kun tager ca. 1 måned, ser det mærkeligt ud, at netop disse tre sager, der alle tre har tilknytning til det kulturelle arbejde i Sydslesvig — vinduesmærkatet skulle bl. a. skaffe penge til start af en skole —, som skulle skaffe midler til dette arbejde i Sydslesvig, et arbejde, som både rigsdagen og regeringen har tilsagt al mulig hjælp og støtte, skal have en så sendrægtig gang gennem justitsministeriet. Jeg vil derfor, da det ikke på anden måde er lykkedes at klare disse spørgsmål, bede den højtærede justitsminister begrunde, hvorfor netop disse tre sager har ligget så længe og for de to's vedkommende stadig ligger på den højtærede justitsministers bord.

Justitsministeren (Busch-Jensen): Jeg vil gerne til indledning sige, at når disse sager ikke har kunnet fremmes hurtigere, end det er sket, hænger det ikke sammen med nogen art af principiel uvilje mod de formål, der søges støtte til. Men det er jo ikke sådan, at de andragender, der her har været nævnt, er de eneste, som har været til behandling i de senere tider. Udviklingen har ført med sig, at ministeriet modtager et stadig stigende antal andragender om tilladelse til indsamlinger, til mærkedage og til bortlodninger, og dertil kommer, at ministeriet også må tage stilling til en række blade eller tidsskrifter, hvad man skal kalde det, trykte publikationer, der i formen ser ud som et medlemsblad, men som også er mere eller mindre maskerede indsamlingsforetagender. Denne indsamlingsvirksomhed i de forskellige former har efterhånden taget et sådant opsving, at man er nødt til, også af rent praktiske grunde, at bremse lidt op. Jeg gentager, at der er ikke nogen uvilje imod de foretagender, som den ærede forespørger nævnte, men det er nødvendigt at have en kontrol med den måde, hvorpå de forskellige indsamlinger sættes i værk, og med de omkostninger, der er forbundet med indsamlingerne. Det viser sig undertiden, at det nettoudbytte, det er tænkt at bringe ud af et sådant foretagende til bedste for formålet, udgør så ringe en procentdel af det beløb, bidragyderne giver, at man tør mene, det ville falde bidragyderne for brystet, hvis de virkelige forhold blev oplyst. Undertiden bortforpagtes også et indsamlingsfore-